

Bijlage 2:

Reactienota concept projectplan “Uitvoeringsplan maatregelen bodemdaling door zoutwinning Nedmag 2016-2018”

Het concept projectplan, heeft ter inzage gelegen van 22 februari 2016 tot 4 april 2016. Er zijn gedurende deze periode twee zienswijzen binnengekomen.

Naam, briefnummer	Zienswijze	Reactie
Stichting De Compagnie Postbus 416 9640 AK Veendam Briefnr: 16-634 14-03- 2016	<p>1) Het verheugt ons dat er nu maatregelen worden getroffen om de waterhuishouding aan te passen aan de reeds ingezette en nog te verwachten bodemdaling. Reeds vorige winter en ook deze winter weer hebben we de golfbaan regelmatig moeten sluiten omdat er niet kon worden gespeeld vanwege de nattigheid van de baan. Met name de "oude" golfbaan met zijn onderbemaling wordt als eerste gesloten. De onderbemaling kan het niet meer aan met als gevolg veel te hoge waterstanden. Het sluiten van de baan betekent voor de Golfclub derving van inkomsten van greenfeespelers en voorts ernstige imago-schade.</p>	Wordt voor kennisgeving aangenomen.
	<p>2) Wij dringen er met heel veel klem op aan om de uitvoering van de maatregelen, inclusief het te bouwen nieuweemaal, in Buitenwoel West, GPG-V-13886, nog dit jaar voor de winter uit te voeren. De heer Tolsma heeft dit onderwerp al enige malen bij de heer van Norel aangekaart en laatstgenoemde onderschrijft volgens de heer Tolsma de noodzaak om de maatregelen dit jaar uit te voeren geheel.</p>	<p>2) Afhankelijk van de te doorlopen procedure en vaststelling in het AB van 25 mei 2016, zal de aanbesteding, gunning en uitvoering zo spoedig mogelijk van start gaan, tenzij door belanghebbenden in de verdere procedure gebruik wordt gemaakt van recht op inspraak en bezwaar. De volgorde van de werkzaamheden zullen plaatsvinden van uit het centrum van de bodemdaling naar de randen (van binnen naar buiten). Aangezien de golfbaan tegen het centrum van de bodemdaling aan ligt zal met deze maatregelen gestart worden. Inspanning ligt op start werkzaamheden in het najaar van 2016.</p>

	<p>3) De verbreding en verdieping van de sloot langs de Westerbrink is besproken met de heren Mulder en van Norel; ook hiervan hopen wij op uitvoering voor de komende winter.</p>	<p>Zie reactie onder 2).</p>
	<p>4a) Voorts is er het punt van drainage van de golfbaan: in onze zienswijze op het peilbesluit hebben we dit onderwerp ook aangeroerd. We maken daarvan ook in deze brief volledigheidshalve nog eens melding: Deel Golfbaan, GPG-H-10815: de bodem zakt over de breedte van de golfbaan van west naar oost met maar liefst 10 tot 15 cm. De drainage is aangelegd met een verhang van 1:1000. Alle drainage die aangelegd is van west naar oost ligt als gevolg van de reeds ingetreden bodemdaling nu al niet meer met voldoende afschot en dat is ook te merken.</p>	<p>Bij aanleg van de golfbaan (2^e 8 holes) in 2004 is voor dit peilgebied uitgegaan van een winterpeil van +0,20 m NAP en een zomerpeil van +0,30 m NAP. Tussen 2004 en 2014 is het gebied gemiddeld gezakt met 15 cm. In 2016 wordt een winterpeil van -0,10 m NAP en een zomerpeil van 0,00 m NAP voorgesteld. Hiermee daalt het peil met 30 cm ten opzichte van 2004. Het peil zakt dus meer dan de bodemdaling. Hiermee is rekening gehouden met de wens van de golfclub om meer drooglegging te realiseren in verband met de afwatering van de drainage. Nog meer verlaging achten wij niet verantwoord om uitstralingseffecten naar de omgeving te voorkomen. Zie ook 5a).</p>
	<p>4b) Gedeelte van de Golfbaan, Buitenwoel West, GPV-V-13886, is nog dramatischer. De bodem zakt van noordwest naar zuidoost met maar liefst 30 cm. In zowel deel Golfbaan als deel Buitenwoel West is het niet meer mogelijk een aantal drains door te spuiten. Wij vermoeden dat dit nu al een gevolg is van ongelijkmatige zetting van de ondergrond door bodemdaling.</p>	<p>De eerste 8 holes van de huidige golfbaan ligt, vanaf de start van de bodemdaling door zoutwinning (1993) in een peilgebied met een winterpeil NAP +0,20 m en zomerpeil NAP+ 0,30 m. In 2016 wordt een winterpeil van -0,10 m NAP en een zomerpeil van 0,00 m NAP voorgesteld. Hiermee daalt het peil met 30 cm. Zie ook 5a).</p>
	<p>5a) Deze gevolgen van de bodemdaling zijn voor ons niet acceptabel. Een gedegen onderzoek Uwerzijds naar de invloed van de bodemdaling op het afschot van de drainage is dan ook noodzakelijk. De te nemen maatregelen, voortkomende uit het onderzoek, moeten worden opgenomen in het projectplan.</p>	<p>Het peilbesluit verzorgt het instellen van waterpeilen voor peilgebieden die de contouren van de bodemdaling volgen, om daarmee te voldoen aan de normen voor drooglegging en ontwatering. Het inrichten, onderhouden en beheren van ontwateringsmiddelen op particulier eigendom, in deze de Stichting De Compagnie (Golfbaan), ligt bij de zorgplicht van de eigenaar. Het is niet de verantwoordelijkheid van het waterschap om hier onderzoek naar te (laten) verrichten of om dit onderdeel te maken van de maatregelen in het projectplan.</p> <p>De niet acceptabele gevolgen van de bodemdaling kunt u, moet conform de procedure voor schademeldingen bodemdaling Nedmag, voorleggen aan Nedmag. Het Waterschap is lid van de werkgroep bodemdaling Nedmag en wordt via deze werkgroep betrokken bij de advisering omtrent schadeclaims voor de aspecten met betrekking tot de waterhuishouding.</p>

	5b) De kosten van dit onderzoek en eventueel later herstel moeten met zoveel woorden komen ten laste van de veroorzaker van de bodemdaling.	Wordt voor kennisgeving aangenomen.
	6) Tenslotte nog een kleine opmerking: in Bijlage G31, Overzichtskaart Uitvoeringsplan, staat bij Buitenwoel II : z.p. -0.05 en w.p.0.05. Wellicht een slip of the pen.	Voor de zomer- en winterpeilen verwijzen wij u naar het peilbesluit Veendam/Muntendam, waarin de in te stellen waterpeilen staan vermeld.

Naam, briefnummer	Zienswijze	Reactie
Dhr. R.M. de Jonge Jan Altinkhof 5 9646 DL Veendam Briefnr: 16-749 29-03- 2016	1) In het uitvoeringsplan peilbesluit wordt aangegeven dat er meerdere nieuwe gemalen, stuwen en inlaten worden aangebracht om de peilwijziging te kunnen doorvoeren zodat de de niet-autonome bodemdaling, veroorzaakt door zoutwinning door Nedmag, gevolgd kan worden. Zonder deze bodemdaling waren deze nieuwe gemalen, stuwen en inlaten niet nodig geweest.	Wordt voor kennisgeving aangenomen.
	2) Wat is het effect van de nieuwe maatregelen op de visstand?	De nieuwe maatregelen maken het mogelijk een betere peilbeheersing en daarmee een betere sturing in doorstroming en stroomrichting van het oppervlaktewater na te streven. De visstand is op iedere plaats in het watersysteem niet bekend, maar het zal hier waarschijnlijk gaan om de algemeen voorkomende soorten. In het kader van de Flora en Faunawet zal er vooraf onderzoek plaatsvinden en is de aanwezigheid van (beschermd) vis onderdeel van dit onderzoek. Mocht er uit de toetsing blijken dat er vissoorten met een beschermd status worden aangetroffen, dan zullen hiervoor de nodige maatregelen getroffen worden tijdens de uitvoering van de werken.
	3) In het kader van de flora en faunawet vraag ik u om om de gemalen viswerend, vispasseerbaar, visoverleefbaar en visvriendelijk/visveilig uit te voeren. En de stuwen en inlaten vispasseerbaar uit voeren.	Nieuwe maatregelen (gemalen, stuwen en inlaatwerken) worden niet zonder meer vispasseerbaar of visvriendelijk aangelegd in het kader van de Flora en Faunawet. Aangezien de nu uit te voeren maatregelen niet gesitueerd zijn in waterpartijen die: <ul style="list-style-type: none"> - zijn aangewezen als KRW waterlichaam (Europese kaderrichtlijn water); - onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de ecologische hoofstructuur (EHS); - onderdeel uitmaken van een provinciale ecologische verbindingszone (EVZ); is het niet vanzelfsprekend mitigerende maatregelen te treffen in kleinschalige watersystemen, die daarbij in dit geval ook onderdeel zijn van een groter poldersysteem (bemalen gebied) met daarin al bestaande kunstwerken die ook niet vispasseerbaar zijn. Het waterschap is voornemens voor de planperiode 2016-2021 wederom een Visie Vismigratie op te stellen, met daarin de uitwerking van het zogenaamde Algemene Spoor. Het Algemene Spoor geeft richting aan de nieuwe werken en de afweging per locatie of deze wel of niet visvriendelijk uitgevoerd moeten worden. Daar waar het in redelijkheid mogelijk is visvriendelijke maatregelen te treffen, zal dit niet worden nagelaten bij grote ecologische meerwaarde en/of als lokale situaties hierom vragen.